

در سعادته باب عالی جاده سنده
اداره مخصوصه

محل اداره :

مسئله

اختیار :

سلکمه موافق آثار جدید مع المنوئیه
قبول اولنور
درج ابدلین آثار اعاده اولنور

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیاتدن و سیاسیاتدن وبالخاصه کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و شئون اسلامیهدن
بحث ایدر وهفتهده بردفعه نشر اولنور.

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیراهدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلیر

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

صاحب ومؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین — ح. اشرف ادیب

آبونه بدلی

سنه لکی ۸۰
القی آیلنی ۴۰
غروش »

هر طرف ایچون

در سعادته پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور

اوچنجی جلد

۲۴ شعبان ۳۲۷ پنجشنبه ۲۷ اغستوس ۳۲۵

عدد : ۵۳

بسم الله الرحمن الرحيم

سنرهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم حتى يتبين

لهم انه الحق . . . [۱]

رای العین مشاهده قلنمقدمه، حقایق دینیه من تأیید اولنمقدمه در . بیک
اوچیز بوقدر سنه مقدم فرقان کریمده انفس و آفاقه، سرأثر خلقت
اشیا و احواله دائر شرفورود ایدن اخبارات الهیه مشیت ربانیه
اقتضاسنه کوره کشفیات و تدقیقات فیه ایلرولدیجه برر برر تحقیق
ایتمکده در .

بوگون اورتهده نه قدر فنون و صنایع وارسه، تمدن صحیح بشری
هر نهیه متوقف بولنورسه جمله سنک اسالاسی، مقیاس و مبنای
کتاب اللهده مسطور و احادیث شریفه نبویهده مشروح و مذکور
اولدینی میدان علانیه جیقمش، وضوح تام احراز ایتمش اولمقله
آرتق مثال ذکرینه، شاهد اقامه سنه احتیاج قالمه مشدر .

علوم و معارف مظهر ترقیات اولدیجه حقایق اسلامی، قدسیت
شریعت محمدیه یار و اغیاره قارشی قات قات وضوح و تعالی ایتمکده
اولدیغنی چشم افتخار و مباهاته کورمکده و بحمدالله قیرالین اولمقله یز .
ایشته بوفیوضات خارقه و وعد بیوریلان آیات آفاقیه و انفسیه جمله سندن
اولوب معجزات محمدیهده داخلدر . (اولم یکف بربك انه علی کل شیء
شاهد) رب ذوالجلالک علم شهودیسی جمیع حقایقه واسع اولمسی سزه
کافی دکلیدر ؟ البت کافیدر . درگاه الهیدن باشقه استنادگاه یوقدر ،
هیچ بروعد ربانیهسی تخلف ایتمز، مشیت الهیه سنه قارشی طورولماز ،
احکام دین مبنی محافظه ایدنلر ، سالک راه استقامت اولانلر هر زمان
مظهر حمایه اولورلر . (بو آیت جلیله نک دیگر تفسیری ده وارد .)
معلوم اولدینی اوزره بو آیت حم سجده سورده شریفه سنک
خاتمه سیدر . بتون حم سورجلیله سی ایسه ابتدای اسلامده شرفنزول
ایتمشدر . حالبوکه اوصرهده احباب کرین حضراتی اذا وجفادن خالی

[دین مبین اسلامک مستغنی برهان ، کافل مسعودیت انسان اولمسی -
دین و ملت حقنده بی نهایت خدمات عظیمه سی سبق ایدن دولت عثمانیه یه اخیراً
استبداد یوزندن ضعف و خلل کله سی - تنظیمات خیریه و قانون اساسی اعلانیله
شکل مشروطیته ارجاعی سایه سنده مطلوب اولان اعاده سطوتک مساعی
فوق العاده یه منوط بولمسی]

(سنرهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم) حبیب اکرم ! بن الله
عظیم الشان بالجمله منکرینه ، یعنی وحدانیت الهیه می قبوله کرتار
حیرت، دین مبین اسلامک قدسیتده، رسالت سنیه محمدیه نک حقیقتده
دوچار اشتباه و غفلت اولان کسانه انفس و آفاق عالمده پرتونشارعبرت
اولان آیات سبحانیه می قریباً ارأه و اظهار بیوره جغم . الحاصل بتون
ذرات کائناتده رونق نشان حکمت و قدرت ، بی نهایت شواهد ساطعه
ربوبیت و دلایل باهره نبوت و رسالتی یاقین زمانده افراد بشره علناً
مشاهده ایتدیره جکم .

(حتی یقین لهم انه الحق) اول مرتبه ابراز حقایق بیوره جغم که
مندرجات قرآنیله نک حقیقتی ، رسالت احمدیه نک قطعیتی تماماً نمایان
اوله جق ، وادی ضلالتده بویان اولمغه عناد و استکباردن غیری سبب
قالمیه جقدر .

بنایة الله تعالی هر آن وزمان بو وعد جلیل ربانیک آثار خارقه سی

[۱] حضور حضرت پادشاهیده اوقونمش بردرسک عینیدر .

قلماز ، وظائف دینیہ لرینی علناً اجرا ایدہ مزلدی . حق بوندن طولای وطن عزیز لرینی ترکہ مجبور اوله رق حبش دیارینه ، مدینه منوره جوارینه هجرتہ مأذون اولدیلر . آنجق جناب رب العالمین بونوع مواعید سبحانیہ سبلہ قبلرینی تطمین و سلامت عاقبت لرینی تأمین بیورمشیدی . بوسایده اونلر ذره قدر فتور کتورمدیلر . اعدای دینه سرفرو ایتدیلر . صبر و ثبات لرینه بناءً آز مدت ظرفنده آثار نصرت و مظفریت کورلدی . قبله کاه اسلام اولان مکہ مکرمه فتح اولوندی . سطوت اسلامیہ قارشی بتون مجرملر زبون ، اصنام باطله سرنگون اولدی .

ایشته بو خوارق جلیله یی مشاهده ایدن ارباب بصائر بو ترقی و تعالی محض اثر عنایت الهیه اولدیغنی آکلایه رق کال شوق و خواہشله دین حق فوج فوج قبوله باشلادیلر . « اذ جاء نصر الله والفتح ورأيت الخ » سورة جلیله یی ده بو احوال خارقه یی تصویر ایتکده در .

تواریخ امدہ نظیری کورولمیان بو عنایت خارقه ایله دهسا عصر سعادت محمدیہ بالجله اقطار حجازیه و قطعات یمانیہ اهل اسلام حمایه سنه کچدی . و بین المسلمین اتحاد تام حصوله کلهرک هر درلو مظفریت تأمین اولندی . متعاقباً خلفای راشدین حضراتی بو قوتی حسن استعمال ایله بی نهایت فتوحات عظیمه قزاندیلر . و بتون اقطار جهانہ حکمفرما اولدیلر . قرآن کریم و فرقان حکیم بو تبشیرات سلامتغایاتی آیت اخراہه تماماً محتویدر . استعین بالله « وعد الله الذين امنوا منهم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الارض كما استخلف الذين من قبلهم و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم وليبدلنهم من بعد خوفهم انما الخ » [۱]

علامه زمخشری بومعنا ی شریفی ترجیحله مقام تفسیرده شویله دیورلر . « سزیم آیتنا فی الآفاق و فی انفسهم » یعنی مایسر الله لرسوله صلعم و للخلفاء من بعده و نصار دینیه فی آفاق الدنیا و بلاد المشرق و المغرب عموماً و فی باحثه العرب خصوصاً

من الفتوح التي لم يتيسر لاحد من خلفاء الارض قباهم و من الاظهار على الجبارة و الاكاسرة و اجرائه على ایدیهم اموراً خارجة عن المعهود خارقه لامادات و نشر دعوة الاسلام فی اقطار المعموره و بسط دولته فی اقاصیها

والاستقرار يطلعك في التواريخ والكتب المدونة في مشاهد اهل و ايامهم على عجائب لا ترى وقفه من وقائعهم الا علما من اعلام الله و آية من آيات الله يقوى معها اليقين و يزاد بها الايمان و يتبين ان دين الاسلام هو دين الحق الذي لا يحيد عنه الا مكابر حبه مغالط نفسه

دولت علیه عثمانیه مزكده بی نهایت خدمات حسنیه موفق ، اك پارلاق فیوضات عظیمه یه مظهر اوله کلدیکی معلوم جهسان ، شرف افزای شوکت و شاندر . عزیز و مقدس دولت علیه مزك فتح قسطنطنیه و سائر کبی خوارق عظیمه دن معدود بی نهایت مظفریاتی و بدایت ظهورندن ادوار تکمل و اعتلاسنه قدر هر عصرک ایجاباتسنه کوره شرع و عقله مطابق تدابیر و اجرا آتی و بتون افراد ملتک دین

[۱] معنای شریفی رساله حمیدیه ترجمه سنده مفصلاً مذکوردر .

و دولت اوغورینه فداکارانه خدمتی صحائف کائناتده منتقش حقایق باهره دن اولوب وارسته اشتباهدر . انجق صوکرالری احکام شرعیه تماماً مرعی طو تلمیه رق هزاران اسفلرله تلقییه شایان یولسز لقلره میدان بر اقله رق تدنی و انحطاطه قایدیرلش ، هله صوک اوتوز سنه ظرفنده حرکات استبدادکارانه ، اجراآت خودسرانه یه رواج تام ویریلهرک عباد الله انواع مظالم روا کورلش ، و همیات باطله یه متلا بمقله ممالک اسلامیہ نک نصفنه قریب قطعات معموره سی اعدای دین الارینه کچیرلش در . باقی قالان قسمی ده آثار عمران و مدنیتدن خالی خرابه زاره تحویل ایدلمشدر . دولت عثمانیه یی و طولانیسیله بتون عالم اسلامی و رطه عظیمه یه دوشورن ، بی نهایت نتایج و خیمه حصوله کترین اسباب قویه سیئات استبدادیه اولدیغنی بودفعه تماماً آکلا شلمشدر . چونکه جلوس مسعود حضرت پادشاهیله احراز متانت و اکتساب جدیت ایدن مشروطیت اداره نک تأثیرات حسنیه سی داخل و خارجاً کورلمکده ، کافه انظار عالمده حقوق و حیثیتیز تقدیر و تجیل اولنمقددر . بناءً علیه بو کون صورت قطعی ده تعین ایدن حقایقه نظراً حکم ویرلمکده در که : اگر مقدما اعلان اولنان قانون اساسی العا اولنیه رق اوزماندن اعتباراً مرعی الاحکام طو تواسه ییدی ، اداره حکومت اصول مشروطیتله تمشیت ایدلسه ییدی کرفتار اولدیغنی فلاکت و مصیبتلردن دولت و مامتیز تماماً مصون قاله حق ایدی ... بنیاد حق نقض و هدمله ذکر اولنان احوال فیجعه یه سببیت ویرنلر الی الابد سزاوار لعنت اولدقلری شبهه سزدر .

قالدی که خیلی زماندنبرو احکام شرعیه یه رعایت اولونمادیغنی سویلهدک . مع التأسف بوقضیه معدوله نک صادق اولمسنده اشتباه یوقدر . دلائل صدقن بری ده علی الاکثر افراط و تفریط اوزره حرکت اولنمقددر . مثلاً ناسک بر قسمی بسبتون دنیا یه میل ایله تکالیف شرعیه ده مبالانسز بولونیورلر . بر طاقلری ده عبادته حصر اوقاتله یالکیز سلامت نفس لرینی دوشونورلر . معموریت بلاد و ارشاد عباده صرف مساعیدن کیری طور یورلر .

حالبوکه بر حدیث شریفده « خیر الناس من ینفع الناس » دیگر بر حدیث شریفده ده « خیرکم من لم یتروک آخرته لدنیاه و لادنیاه لآخرته و لم یکن کلاً علی الناس » [۱] بیورلمشدر . ذاتاً دین اسلامک سائر دینلردن فرق عظیمی احکام اخرویه ایله برابر احکام مهمه دنویه یی ده حاوی اوله رق کافل سعادت دارین اولمسیدر .

ادیان سائر ده دخی اساساً تأمین سعادت بشریه ایچون میدانه کلش ایه دهه بالخاصه سعادت اخرویه و مسکننت انسانیه دن باحث اولوب مزروعه آخرت اولان حیات دنویه حقنده پک آز مباحثی محتوی بولنملشدر . بناءً علی ذلک ادیان سائر منتسبانی مقتضای دینلرنده تسامح ایتدیکجه ترقیات دنویه یه نائل اوله مدقلری حلاله مسلمانلر

[۱] سزک الک خیرلی و اشرف کز اولانلر دنیا سی ایچون آخرتی ترک ایتدیکی کبی آخرت ایچون امور دنیا یی اخلال ایله ناسه بار اولمیانلر ، بلکه هر ایکسی ایچون بقدر امکان صرف مساعی ایدنلر کزدر .

بالمکس احکام دینی به رعایتده قصور ایتدیکجه تدنی ایدیورلر، فلاح و سعادتدن اوزاقلاشیورلر.

فرنکلرک اساسنی بزدن آلوبده بو قدر ایله کوتوردکلری فنون و صنایع سایهسندده اختراع ایلدکلری آلات حربیه و تجاریه ایله عظیم برقوت صاحبی اولهرق عالم اسلامیه قارشئ تغلبلری مسلمانلرک ایسه مجرد دین اسلامک انکزیاده امرایتدیکی حکمتلردن غفلتله سعادت دارینی مستلزم علوم نافعه و صنایع مفیده دن بیگانه قالمیلرندن ناشئیک زیاده شایان اسف برضغه کرفتار اولملری تحمل اولنهجق احوالندن دکلدر.

اوائلدده یکن مسلمانلر دین مبینی جهات جامعیه سیله تلقی و تفهم ایتدکلرندن هم دنیالری اعمار ایدرک شمدییه قدر مدار افتخارمن اولان بونجه ترقیات و اختراعاته نائل، همده آخرتلیرنه اهتمام تام ایلرک اخلاق حسنه وزهد و تقوالریله اقصای مراتب انسانیهیه واصل اولملرلدر.

بر چوق عصرلر بتون عالمه باعث غبطه و نمونه امتثال اولان بو امت جلیله و الاسفاکه حال حاضرده امر دنیالرنجه یکن موفقیتسز، یکن ضعیف، یکن دوشگون برحاله بولنیورلر. بوکا سبب نهدر؟ هیچ شبهه یوق که ایچمزدده اوقویوب یازانلرک غایت آزلی ایله برابر حکومتک بذل همتده، علمانک ابراز نصایحده قصورایتلریدر. جهات ایچنده قالان انسان حیران کی طبیعتیه بند اولور قالیر.

ان شاءالله بوندن بویله کویلیله وارنجه تعمیم معارف و اصلاح عقائداسبابی دوشونولور. و «الحکمة ضالة المؤمن ایما وجدها اخذها» دستور جلیلی اسرارینه واقف بحق ناصح و مرشد انام اولهجق واعظلر ترتیبیه تنویر افکار و تحسین اخلاقه خدمت اولنورده ملتزم بو حال عظالت و سفلالتدن قورتاریلیر. بوسایهده بتون ممالکهمزده حریت و مشروطیتک ثمرات باهرهسنی مشاهده ایله جمله من قریرالعین اولورز.

مناسترلی اسماعیل حق

وحدت و حاکمیت

«المؤمن للمؤمن کالبینان یشد بعضه بعضاً»

غایت مهم ایکی شی واردرکه انسانلری اوکا بردفعهسندده ضرورت سوق ایدرسه دیکر دفعهسندده دین ارشاد ایدر؛ بوندن بشقه تربیه نک، تحصیلکده بوخصوصده یاردیمی اولور. بو ایکی امرخطیرک هربری دیکرینی ایستر، استصحاب ایدر، دهها طوغریسی استلزام ایدر. املتک فیضی، عظمتی، اعتلاسی انحق او ایکی شبله قائم اوله بیلیرکه بری افراد ملتی جمع ایدن وحدته میل، دیکری موقع وقارندن دوشمن برحاکمته اولان شوقدر.

جنابحق برطائفه نک بقای موجودیتی مراد ایدرسه افرادینک فطرنه بویکی صفت جلیله یی تودیع ایلهمک صورتیه اونئ برخلقت

کامله شکننده میدانده کتیرر. آرتق اوطائفه نک حیاتی بوصفتلردن حائز اولدینی نصیب نسبتنده امتداد ایدرک مقدر اولان غایتی بولور.

دست غالبیتی بشقه ملتله طوغری اوزادهرق کندئ بنیهسنی بسلیه جک، کندئ بنای موجودیتی تأیید ایده جک موادی آنلردن آلمیان ملت مطلقاً کونک برنده بشقه ملتله طرفندن کمیریه جک، یوتیه جق، دنیا یوزندن قالدیریه جقدر. امتلر آرهسندده کی تغلب حیات شخصیهده کی تغذی کیدر. بدن غداسنی اهل ایتدیکی کی نشرو نما توقف ایدر، صکره ضعف باشلایهرق ایش نهایت هلاکه منجر اولور. برامت ایچون اولا کندئ موجودیتی محافظه ایتک، صکرهده نشو و نماسنه لازم اولان موادی آلمق ایچون یاننده کیله ال اوزاتمق انحق اومتک هیئت عمومیهسی محتاج اولدقاری شیئ استحصال خصوصنده متفق اولدقاری صورتده قابل اوله بیلور. برامته وحدته میل کور. دکئی، اومتی خزانه الغیب السیده مکنون اولان حاکمیت علیا کی، اقوام متفرقهیه سلطنت کی مظهریتلرله همان تبشیر ایت.

بتون اقوامک تاریخی تدقیق ایتسهک، بتون طوائفک کالنده کی، زوالنده کی احوالی ارشادیرسوق جمعیات بشریه حقنده جاری اولان قانون الهی یی شو صورتله بولورزکه: هر قومک موجودیتدن نصیبی وحدتدن اولان نصیبیه، شوکت و عظمتدن اولان حصهسی ده حاکمیت اولان میلله متناسبدر. هیچ بر قوم یوقدرکه النده بولنان آزرشیه مسکینانه قناعت ایتسین، ایلروسنه طالب اولسون، وطنک قبوسنده اللری باغلی اوطورماسین، فنانق مقصدیه کیروب چیقانلره ساده کوزلریله باقیایهرق مقابلهیه شتاب ایلسینده صوکره شان وشوکتندن جدا دوشسون، موقع بلنددن اشانغی اینسون.

ذاتاً جنابحق برقیله یی انحق تفرقه، نفاق، شقاق خسته لقلرینه طوتلدقندن صکره محوایدر. اونلرک جزاسنی مدید برذلت، شدید برعذاب دهها صکرهده ابدی براضمحلال صورتنده ترتیب ایدر.

وفاق آحادک بربرینه یا قلاشمهسندن، بربریه قیناشمهسندن عبار. تدرکه بونی حاصل ایده جک قوت افرادامتدن هر بریک امتک منفعتی، مضرتی حس ایتسی، هر طبقهده بولنان اشخاصک ملتک مجد و شرفی ایچه دویهرق بوندنک لذیذ برشیدن آلدینی ذوق آلمسی، کذلک او مجد و شرفک فتدانی حالنده ال بیوک بر مصیبتیه کرفتار اولمش قدر کدرلنسیدر. ایشته بودویغو سایهسنددهرکه هر فردبتون افرادامتک احوالی دوشونور، زماننک برقسمنی ملتک شرفته، حاکمیتنه عائد اسباب ارشادرمقله، ملتک موجودیتی تهدید ایدن عوارضه قارشئ مدافعه حاضر لاقبله کچیرر، همده عمومک منفعتیه عائد اولان خصوصیاتده کی اهتمامی کندئ شخصیه عائد اهتماماتندن دون اولمز. صکره بو اهتمام خبله نک ایچنده محصور عقیم برخیالدن عبارت قالمیهرق برعزم، برعمل حصوله بادی اولورکه اوسایهده هرکس کندئ حاجات معیشتی استحصال ایچون فصل بذل مجهود ایدیورسه، ملتک منافعهده اوصورتله چالیشیر. حتی افراد ملتک منافعی کندئ منافع خصوصیهسنه تقدیم ایتمهک باشلار. احتیاطی برعائله رئیس فصل مساعیسنی بر کونلک حاجات بیتیهسنه